

27.11 2018

Foretræde for Folketingets Sundheds og -ældreudvalg den 6. november 2018

Ved foretræde for Udvalget den 6. november, 2018, blev følgende spørgsmål stillet:

"Hvor er det mest oplagte indsatsområde i det danske sundhedsvæsen for multisygdom?"

På mødet svarede vi at det mest oplagte indsatsområde for multisygdom knytter sig til gruppen af mennesker med samtidige psykiatriske og somatiske sygdomme. Dette uddybes nedenfor. Desuden foreslås gennemførelse af et nationalt projekt på området med fokus på unge med psykisk sygdom.

Uddybende svar på spørgsmål stillet ved foretræde den 6. november 2018

Det er veldokumenteret, at dødeligheden i Danmark er væsentligt højere for mennesker med psykiske lidelser sammenlignet med den øvrige befolkning. Den forventede levetid blandt kvinder med psykiske lidelser er ca. 15 år kortere og 20 år kortere for mænd med psykiske lidelser. Herudover er forskellen i forventet levetid mellem mennesker med psykiske lidelser og mennesker uden psykiske lidelser større i Danmark end i fx Finland og Sverige.

Overdødeligheden skyldes fortrinsvist livsstilsfaktorer (øget rygning, alkoholindtag, nedsat motion og usund kost) og forsinket diagnostik, behandling og mangelfuld opfølgning af somatiske sygdomme og en øget risiko for ulykker og selvmord. Endvidere kan en vis genetisk kobling mellem psykiske sygdomme og somatiske sygdomme spille en rolle ligesom bivirkninger af medicin ikke kan udelukkes. Mennesker med psykiske lidelser har en betydelig højere forekomst af fysiske sygdomme i forhold til den øvrige del af befolkningen. Dette kan tilskrives at fysiske sygdomme underdiagnosticeres og underbehandles hos mennesker med psykiske lidelser. Praktiserende læger og sundhedsprofessionelle i kommuner og sygehussektoren er ikke i fornødent omfang opmærksomme på fysiske sygdomme hos mennesker med psykiske lidelser.

Psykiske lidelser udgør den største sygdomsbyrde i samfundet med 25 %. Til sammenligning står kræft for 17% og kredsløbssygdomme for 15,2%. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø anslår, at de samlede direkte og indirekte samfundsmæssige omkostninger ved mentale helbredsproblemer i Danmark årligt udgør 55 mia. kr.

Projekt forslag

Vi foreslår at gennemføre et projekt der fokuserer på gruppen af unge mennesker dvs. under 40 år med psykisk sygdom. Projektets mål er, at nedbringe sygeligheden for både psykisk og somatisk sygdom i patientgruppen. Projektet skal udvikle effektive behandlings- og opfølgingsforløb hos den praktiserende læge i samarbejde med psykiatrien, hospitaler og kommunerne i et tæt samarbejde mellem organisationerne. Dette kan ske ved anvendelse af de vidensbaserede metoder der er vist, at fremme behandlingen af borgere med psykisk og somatisk sygdom blandt andet med, inddragelse af borgeren i eget forløb, gennem anvendelse af en støtteperson fra almen praksis eller kommunen. Desuden er uddannelse af sundhedspersonale i forhold til at kunne imødekomme gruppen af psykisk syges særlige behov i forhold til både personlige og sociale forhold, arbejdsmarkedstilknytning samt sygdomsmæssige behov og mulige udfordringer. Desuden er længere konsultationstider hos egen læge, skræddersyede rehabiliteringsforløb i kommunerne også væsentlige indsatser, ligesom særligt tilskud til medicin er effektivt. Løbende evaluering af indsatserne er centralt for at sikre et stærkt behandler- og opfølgningskoncept på området med fokus på livskvalitet, sygdomsforekomst, medicin vurderinger og dødelighedsrater.

Projektet er 3-årigt nationalt projekt. Projektet ledes af en Styregruppe med repræsentation fra Danske Regioner (DR), Kommunernes Landsforening (KL), Praktiserende Lægers Organisation (PLO) og Danske Patienter. Projektet gennemføres af en faglig bredt sammensat projektet gruppe.

Det samlede budget for projektet er 11. millioner kr. omfattende løn til projektkoordinator, løn til 2 sygeplejersker, almen praksis, uddannelse af personale samt løbende evaluering af projektets effekter på centrale projektmål. Projektet afsluttes med en national konference.

Referencer

- Schiøtz M, Stockmarr A, Høst D, Glümer C, Frølich A. Social disparities in the prevalence of multimorbidity – a cross-sectorial study. BMC Public Health 2017. BMC Public Health 2017. 17:422 DOI 10.1186/s12889-017-4314-8.
- Schiøtz ML, Høst D, Christensen MB, Vall-Lamora MHD, Hamid Y, Almind M, Sørensen KL, Saxild T, Holm RH, Frølich A. Care Pathways for People with Multiple Chronic Conditions – A Case Study 2. Quality of Care for People with Multimorbidity - A Case Series. BMC Health Services Research (2017) 17:745 DOI 10.1186/s12913-017-2724-z
- Schiøtz ML, Høst D, Christensen MB, Domíngue H, Hamid5 Y, Almind M Kim L. Sørensen7, Saxild T, Høgsbro HR, Frølich A. Quality of care for people with multimorbidity – a case series. BMC Health Services Research (2017) 17:745 DOI 10.1186/s12913-017-2724-z
- Folkesundhedsrapporten Danmark”, 2007, Statens Institut for Folkesundhed
- Mentalt helbred, sygefravær og tilbagevenden til arbejde”, 2010, Det Nationale Center for Arbejdsmiljø
- Forebyggelsespakke Mental Sundhed”, Sundhedsstyrelsen, 2012
- Erhvervssygdomme”, 2013, Arbejdstilsynet
- Wittchen H-U & Jacobi F: Size and burden of mental health disorders in Europe – a critical review and appraisal of 27 studies. European Neuropsychopharmacology 2005; 15;357-376
- Forebyggelsespakke Mental Sundhed”, 2012, Sundhedsstyrelsen
- Folkesundhedsrapporten Danmark”, 2007, Statens Institut for Folkesundhed
- Sygdomsbyrden i Danmark - Risikofaktorer, 2016, Statens Institut for Folkesundhed
- Danskernes Sundhed – Den nationale Sundhedsprofil 2017, 2018, Sundhedsstyrelsen
- Forebyggelsespakke Mental Sundhed, 2012, Sundhedsstyrelsen
- Sundhed og Sygelighed i Danmark 2010”, 2012, Statens Institut for Folkesundhed
- Danskernes Sundhed – Den nationale Sundhedsprofil 2017”, 2018, Sundhedsstyrelsen
- Sundhedsstyrelsen: Mental sundhed blandt voksne danskere, baseret på sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2005, 2010
- Danskernes Sundhed – Den nationale Sundhedsprofil 2017”, 2018, Sundhedsstyrelsen
- Sundhedsstyrelsen, Den Nationale Sundhedsprofil 2017, 2018
- Indsatsen for mennesker med psykiske lidelser – udvikling i diagnoser og behandling”, 2013, Regeringens udvalg om psykiatri